

Art	Kvælstof fikse- rende	Egenskaber	Biodi- versitet	God- kendt til MFO eller pligtig	Udsæds- mængde	Blanding	Bemærknin- ger	Egner sig i sædskifte med
Blodkløver, <i>Trifolium incar-</i> <i>natum</i> (ynder kalkhol- dige jorde)	Ja	Frostfølsomheden er moderat og meget afhængig af plantens udviklingstrin og vækst vilkår. Den tåler en del frost, især i blandinger; ved - 10° C skades den. Planten overvintrer ikke, hvis den har været i blomst. Udvikler hurtigt en middeldyb pælerod med en del side- og finrødder, som delvis trænger ind i spalter. Den hurtige rodudvikling kan fastholde en mekanisk løsning af jorden. God til at opbygge humus Blodkløver gror langsomt om efteråret, men den klarer sig bedre end Aleksandrine og Perser kløver på de lettere jorde. Den har en klart bedre vinterfasthed end de andre kløvere og vil så snart foråret kommer gen gro meget hurtigt. Egner sig godt som en blandingspartner til blandinger med henblik på biomasse produktion. Som kvælstof producent er den ikke så god som perser og aleksandrine kløver.	Egnet for bier insekter	Nej	12 – 20 kg i blanding og udlæg Renbestand 25-30 kg. Sådybde 0,5 – 1 cm	Egner sig i blanding med italiensk rajgræs og vintervikke (Landsber- ger). Denne blanding er overvintren- de og an- vendes før række afgrø- der	Modtagelig over for knold- bægersvamp På sandjord kan der være udfordringer med nemato- der.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum
Perserkløver, <i>Trifolium resupi-</i> <i>natum</i> (ynder kalkhol- dige jorde)	Ja	Ved langsom tilvænning tåler den nogen frost. I milde vintre kan sommer udsåninger overvintrere. Den har meget stor konkurrenceevne mod ukrudt og blandingspartnere. Roden er en enkelt middeldyb pælerod med relativt få side- og finrødder. Roden er svag og undviger fortætninger. God gennemrodning opnås dog ved tæt bestand.	Egnet for bier insekter Harer Hjortevildt	Nej	10-20 kg Sådybde 1 – 1,5 cm	God i efter- afgrøder sammen med konkur- rencestærke arter, f.eks. wester- woldisk eller italiensk rajgræs.	På sandjord kan der være udfordringer med nemato- der.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum

Jordkløver (trives på svagt sur til neutral jord. Yder optimalt på lettere jord)	Ja	Mange sorter, hvoraf et fåtal er afprøvet i Danmark. Sorterne kan have store sortsforskelle i jorddække, højde, skudlængde og overvintring. Tørketolerant og tåler nogen frost. Jordkløver har en middeldyb, enkelt pælerod med en del side- og finrødder. Roden vokser ind i spalter og omspinder jordklumper. Egner sig til undersåninger og som blandingspartner i efterafgrøder, hvor den også kan overvinde. Arten har relativt store frø og tåler et lidt grovere såbed end de fleste andre kløverarter		Nej	15-20 kg kg i ren bestand. I blandinger og udlæg 2-3 kg Sådybde 1 – 2 cm		Tørke tolerant efter fremspiring På sandjord kan der være udfordringer med nematoder.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum
Alsike-Kløver <i>Trifolium hybridum</i>	Ja	Vinterhårdfør. Tåler fugtig jord. Udvikler sig godt på lerede og humusrige jorde. Har et kraftigt rodnet der løsner godt. Modvirker erosion. Modstandsdygtig overfor kløverråd. Egner sig til lidt mere fugtige arealer	Egnet for bier insekter	Nej	8 – 12 kg i udlæg og blanding Sådybde 1 – 2 cm	God i blanding	På sandjord kan der være udfordringer med nematoder.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum
Alexandrinerkløver , <i>Trifolium alexandrinum</i>	Ja	Alexandrinerkløver er en 1. årig plante, som bliver cirka 40 cm høj. Den minder om perserkløver i væksten og danner en god struktur i de øvre jordlag (30 cm) Tåler ikke frost og udvintrer ved første frost. Den tåler ikke lave Rt-tal og gror bedst på JB 5 og opefter. Aleksandriner kløver foretrækker jord med god struktur, godt humusindhold og tilstrækkelig fugtighed. Under tørre forhold kan Aleksandriner kløver ikke konkurrere med andre planter. Aleksandriner kløver udvikler sig hurtigt i sensommeren og efteråret hvis det er varmt og fugtigt. Hvis forholdene er gode, producerer Aleksandriner kløver store mængder biomasse, 3 – 4 tons TS/ha og den fikserer store mængder kvælstof.	Egnet for bier insekter Hjortevildt	Nej	20 kg i blanding. Sådybde 1–1,5 cm	Bør anvendes i blandinger med andre efterafgrøder, enten rajgræs arter eller grønrug. Men er også godt i renbestand mellem 2 kornafgrøder(vinter/vår)	Planten har en stor produktion af lignin som er svært nedbrydelig. Glimrende til humus opbygning. På sandjord kan der være udfordringer med nematoder.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum

Humlesneglebælg, <i>Medicago lupulina</i> (neutrale til kalkholdig jorder)	Ja	Tåler kulde og kølige voksesteder. De fleste sorter har god tørkeresistens. Vinterfastheden afhænger meget af udsædstidspunkt. Rodnet med enkelte forgreninger med mange finrødder.	Egnet for bier insekter Harer Hjortevildt	Nej	5-10 kg i blanding og udlæg. Sådybde 1-2 cm	Sneglebælg har god udvikling som partner i efterafgrøder til foder eller overvintring.	Egner sig til undersåning i vårsæd På sandjord kan der være udfordringer med nematoder.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum
Stenkløver, <i>Melilotus officinalis</i>.	Ja	Overvintrer med stor sikkerhed. Planten danner i ungdomsstadiet mange blade og skygger effektivt. Stenkløver konkurrerer effektivt med de fleste andre bælgplanter, undtagen lucerne, perserkløver og andre bladrigge, lave arter, som f.eks. hvidkløver og sneglebælg. Den forenes godt med rødkløver. Stenkløver har meget kraftige og dybtsøgende rødder. I den vegetative fase danner den mange fine rødder på den opdelte pælerod. Roden gennemvokser hele pløjelaget, trænger gennem spalter og sprænger sig vej gennem jorden, hvor de fine rødderne omspinder jordklumper. Det store rodsystem kan gøre stenkløver besværlig, hvis den skal afbrydes i vækst. Er planterødderne ikke overskåret tilstrækkeligt dybt om efteråret, vil der komme genvækst året efter. De kraftige rødder nedbrydes relativt langsomt.	Egnet for bier insekter Harer Hjortevildt	Nej	18 kg i renbestand. Sådybde 1-2 cm	Fungere godt i blandinger med arter der har et overfladisk rodnet. Glimrende i blanding med græsser, sneglebælg og perserkløver.	Egner sig som organisk grubber På sandjord kan der være udfordringer med nematoder.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum
Vintervikke, <i>Vicia villosa</i>	Ja	Vintervikke kræver støtteplanter. Arten er ret skygge-tolerant. Planten har en middeldyb pælerod med få side- og finrødder, som gennemvokser hele pløjelaget. Rødderne trænger ind i spalter og omspinder jordklumper. I den varme årstid er roden i stand til at gennemtrænge fortættet jord. Vintervikke har bedre rodnet end fodervikke. Den gror ikke godt på skarpe sandjorde eller meget svære lerjorde. JB 4-6 giver optimal vækst	Egnet for bier insekter fugle Hjortevildt	Nej	Renbestand 60 kg kg. I blanding med rug 35 -40 kg. Sådybde 1-2 cm	Den udsås ofte sammen med vinter-rug. Egner sig i blanding med italiensk rajgræs og blodkløver (Landsberger).	Den virker antibiotisk og fremmer Bacillus subtilis å og bekæmper Streptomyces På sandjord kan der være udfordringer med nematoder.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum

Fodervikke, <i>Vicia sativa</i>	Ja	Er langsom i etableringen, bruger andre afgrøder til at vokse op af og kan fylde rigtigt meget senere i vækstperioden. Planten er rigtigt god til at fiksere kvælstof, og er god til at vokse sammen med andre afgrøder. Vikke kan nedbrydes med en knivrulle eller anden form for mekanisk påvirkning. Vikke kan godt genetablere sig og kan også give tandbaserede maskiner en udfordring, idet afgrøderester slæbes sammen i bunker. Rodsystemet er lidt svagere end vinter vikkes, men er med til at skabe stor biologisk aktivitet i jorden. Den trives på et bredere spektrum af jordtyper end vinter vikken. Udvintre men har ellers samme egenskaber som vintervikke. Der kan forventes 15 hkg/ha i form af rod og afgrøderester efter en renkultur.	Egnet for bier insekter fugle Hjortevildt	Nej	Renbestand 100-140 kg. I blandinger 40-50 kg. Sådybde 1-2 cm	Bedst i blanding med andre	På sandjord kan der være udfordringer med nematoder.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum
Solsikke <i>Helianthus annuus</i>	Nej	Planten har et dybdesøgende rodnet. I efterafgrøder kan den indgå i blandinger der etableres til hen mod slutningen af august, hvor den stadig kan give god grønmasse. Den bidrager til at give grønmassen struktur ved nedmuldning. God overflade dækning. Stængler skal knuses efter afmodning.	Egnet for bier insekter fugle	Nej	Udsædsmængden i blanding 10-15 kg/ha. Renbestand 20-40 kg. Sådybde 4-6 cm	Bedst i blandinger hvis efterafgrøde	Stor grønmasse og bidrager til struktur	Korsblomst Salturt Allium Skærmbloomst Solanum læbeblomst
Oliehør <i>Linum</i>	Nej	Oliehør har en hovedrod med en del siderødder. Hør foretrækker en lettere jord og trives ikke i kolde, våde jorde. Generelt vokser den langsomt, hvis jordtemperaturen er lav, og derfor kan det ikke betale sig at så den tidligt. Den er længe om at komme i blomst og kræver en varm periode for at udvikle blomster og frø. Sået midt i juli vil den kunne nå at blomstre fra midt i september og til frosten kommer. Den vokser bedst i jorde med en pH på 6–8. Oliehør konkurrerer dårligt med ukrudt, og derfor er det bedst at anvende den som en del af en grøn gødningsblanding.	Egnet for bier insekter fugle vildt	Nej	I Blanding 30 kg. Sådybde 1-2 cm.	God støtte plante. Egner sig kun til blandinger, da den er lysåben.	Den ikke i slægt med andre kulturplanter vi dyrker.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum Læbeblomst

		En blanding af oliehr, boghvede og havre kan udsås i maj og vil danne en god vegetation for fasaner og agerhøns at færdes i, og den vil danne en planteskærm, som kyllingerne kan gemme sig under for rovfugle. Både blade og frø er god føde, og blomsterne tiltrækker insekter, som er vigtig føde for især agerhøns.						
Honningurt, <i>Phacelia escul</i>	Nej	Kræver omhyggelig etablering. Honningurten har en kraftig pælerod med en del side rødder. Særlig i løs jord fordeler roden sig godt. Dens evne til at oplukke fortættet jord er begrænset. Honningurt trives på de fleste jorde. Den udvikler sig godt på lettere jord, og med tilstrækkelig løsning også på sværere jorde. Honningurt tåler let frost, men dør ved – 6°. En tæt bestand, evt. i blanding med overvintrende arter, kan den holde sig i live hen mod december. Honningurt forbedrer densiteten i efterafgrødeblandinger og bliver let ødelagt med en knivrulle. De døde stængler bliver hurtigt sorte, det er en fordel om foråret, idet en sort overflade bliver hurtigere varm af solens stråler end en grå. Hvis der er kvælstof til rådighed i jorden, eller hvis den samdyrkes med kvælstoffikserende planter, så vokser honningurt enormt hurtigt og udvikler masser af biomasse. I sene stadier forvedes planten. De træagtige stængler er dog skøre, og kan let indarbejdes. De tørre stængler giver god struktur til en grønmasse under omsætningen i jorden. I Tyskland finder den bl.a. anvendelse som undersåning i rækkeafgrøder – roer, majs og grønsager, hvor den beskytter mod erosion. Velegnet som efterafgrøde, og den bør indgå med større eller mindre andel i alle korterevarende efterafgrøder. Ved henfald eller nedfrysning giver den plads for andre arter i blandingen. Honningurt tåler udsåning til slutningen af august	Egnet for bier insekter fugle vildt	Ja	I ren bestand 15-20 kg. I blanding 6-10 kg/ha Sådybde 0,5 – 1,5 cm	Egner sig glimrende til blanding men blanding må ikke bestå af mere end 25 pct honningurt da den ellers bliver for dominerende.	Honningurt kan frigøre jordprofilens kalium, sædskifteneutral og roenematode-neutral. Honningurt fremmer mykorrhiza og herved også tilgængeligheden af fosfor for den efterfølgende kultur.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum læbeblomst

Boghvede, <i>Fagopyrum esculentum</i>	Nej	Boghvede trives på lette, sandede og næringsfattige jorder. Den kan også udvikle sig godt på mose-, hede- og marskjord. Den tåler sur jord og mistrives på svære kalkholdige jorde. Den danner en stor grønmasse i løbet af 6–8 uger. Den har lang blomstringstid, hvorunder den gradvis forvedes. Dette giver den evner som støtteplante. . Boghvede har kun få slægtninge blandt almindelige afgrøder. Den kan derfor indgå i de fleste sædskifter. Planten omsættes hurtigt, hvis den ikke har nået blomstring. Boghvede er en god konkurrent til det bredbladede ukrudt. Kommer hurtigt i blomst om efteråret og fortsætter blomstringen lige indtil den første frost kommer. Tåler ikke frost. Slås ned inden frømodning	fugle vildt bier insekter	Nej	I blanding 45 – 55 kg. Ren bestand 90 kg. Så dybde 2 cm	Boghvede er velegnet i blandingsafgrøder som dæk- eller støtteplante. I efterafgrøder kan planten deltage i blandinger med udsåning senest i midten af august	allellopatisk effekt. Boghvede udskiller et rodsekret som muliggør fosforoptagelse fra det humusbundne fosfor.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum læbeblomst
Olieræddike, <i>Raphanus sativus var. oleiformis</i>	Nej	Billig efterafgrøde. Den stiller ikke særlige krav til jordbund. Udviklingen er hurtig, og den danner et bladrigt dække, som før blomstring konkurrerer godt mod ukrudt. Planten overvintrer normalt ikke i Danmark. Roden er en mere eller mindre opsvulmet hovedrod. Særlig sorter af olieræddike har en middeldyb pælerod med mange side- og finrødder. Rodsystemet er særligt aktivt i vegetativ fase. Ræddikens udviklingshastighed kan stort set måle sig med sennep. Den syner imidlertid ikke af så meget på jordoverfladen. Ræddiken danner derimod mere rodmasse. Desuden holder ræddiken sig længere i den vegetative fase med stor aktivitet i rodsystemet. Sorter med god rodformåen bør i de fleste tilfælde foretrækkes frem for gul sennep. Tåler udsåning til omkring 1. september. En god rodudvikling kræver dog 8–10 ugers vækst, hvorfor tidligere såning er en fordel. Den kræver der er lidt kvælstof tilrådighed hvis den skal blive vellykket. Snegle kan være en	Egnet for bier insekter	Ja	I renbestand 10-12 kg. I blandinger 4 kg/ha. Sådybde 3-5 cm	Egner sig til blanding med kvælstoffikserende arter samt sort-havre	Flere sorter er nematode bekæmpende. (roe og kartoffel nematoder) Sørg for at vælge den rigtige sort. Undgå olieræddike i korsblomstrende sædskifter grundet opformering af kålbrok. Vælg sorter med sen udvikling. Når planten går i blomst bliver	Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum Læbeblomst

		udfordring efter etablering. Planten skal nedmuldes før blomstring eller have lov til at nedfryse.					den lysåben og rodudviklingen stopper	
Gul Sennep, <i>Sinapsis alba</i>	Nej	Den kan etableres helt hen til omkring 1. september. Gul sennep er den mest anvendte efterafgrøde i verden, den er let at etablere, dækker hurtigt jordoverfladen under gode vækstforhold. Er dog meget påvirkelig af dårlige vækstforhold, (mangel på vand, mangel på kvælstof og høje jordtemperaturer). Enårig, opret, bladrig og behåret plante, som bliver 100–125 cm høj. Stiller ikke specielle krav til jordbund. Følsom for frost, især i ungdomsstadiet. Dør ved tidlig nattefrost. Ved tidlige eller sene såninger under kortdagsforhold danner den stor grønmasse inden blomstring. Midt på sommeren under langdagsforhold gennemfører den sin udvikling i løbet af 12–14 uger. I denne periode går den i blomst efter 4–5 uger og danner ringe grønmasse. Tørke fremmer blomstringen. I denne livsfase forvedes planten hurtigt og danner ringe rodmasse. Vegetationen lysner kraftigt under blomstring. Rodsystemet er overfladisk og består af en kraftig hovedrod med god sætning af side- og finrødder. Anvendes som hurtigt men kortvarigt jorddække. Biomassen bliver hurtigt fiberrig, dermed langsom nedbrydelig. Under nedbrydningsprocessen kan kvælstoftabet være højt ved høje temperaturer. Alternativer til sennep som sent sået jorddække er ræddike, westerwoldisk rajgræs, vinterrybs, havre og grønrug.	Egnet for bier insekter fugle vildt	Ja	Ren bestand 8-10 kg/ha 3-4 kg/ i Blanding. Så dybde 2-3 cm	Egner sig til blanding med kvælstoffikserende arter samt sort-havre	Egner sig ikke som efterafgrøde i et korsblomstrende sædskifte, grundet opformering af kålbrok. Har sanerende effekt over for roenemato-den. Vælg sorter med sen udvikling. Når planten går i blomst bliver den lysåben og rodudviklingen stopper	Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum Læbeblomst

Bibernelle, <i>Sanguisorba minor</i>	Nej	Flerårig og ud vintre ikke. Vokser på de fleste jorder. Gerne højt Rt. Udvikler et bladrigt, lavt jorddække med moderat konkurrence til ukrudt. Giver et godt dække, når den er etableret. Lysner ikke under blomstring. Kraftigt rodsystem med mange side rødder. Planten kan bruges i undersåninger og som bunddække. Er ikke afprøvet for alvor i DK	Egnet for bier insekter fugle Hjortevildt	Nej	10-20 kg afhængigt om den etableres i ren bestand eller blanding. I udlæg 10 kg			Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum Læbeblomst
Sand/Sort Havre <i>Avena Strigosa</i> LUXORIAL eller Pratex	Nej	Denne havre udvintrer. Den stiller ikke specielle krav til jordbund men egner sig glimrende til sandjorde. Den modvirker jorderosion og er meget hurtigt voksende. Den holder godt på opsamlet kvælstof. Har et øverligt meget forgrenet kraftigt rodnet der løsner godt. Rodnettet går ned i 80 cm dybde. Egner sig glimrende som efterafgrøde før special afgrøder. Den producerer store mængder biomasse. Efter vækststadie 39 bliver afgrøden meget fiberrig og strået bliver svært nedbrydeligt. Afgrøden er god til at samle kvælstof, men den forbruger også en del kvælstof under nedbrydningen, Hvilket kan medføre kvælstofmangel i den efterfølgende afgrøde. Det anbefales derfor at etablerer kvælstoffikserende planter som vikke, ærter eller lupiner sammen med havren.		Nej	I blanding 35 – 45 kg. Nematode reduktion 80-100 kg. Erosion 50 kg	Skal helst bruges i blandinger med N-fikserende arter hvis sædskiftet tillader det og den ikke bruges som nematode reducerende afgrøde	modstandsdygtig overfor kronrust samt resistent overfor nematoder såsom Pratylenchus penetrans, trichoderes.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum Læbeblomst
Havre <i>Avena</i>	Nej	Billig efterafgrøde, let at etablere og god som efterårs og vinter efterafgrøde. Skal ikke sås for tidligt, så producerer den for lidt biomasse. Den opformerer også svampesygdomme samt lus der kan være virusinficeret. Normalt vil vårhavre dø henover vinteren, den tåler ikke meget barfrost, men i enkelte sæsoner overlever havren.		Ja	100 kg/ha	Bedst i blandinger med mange arter for at undgå opformering af skadevoldere		Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum Læbeblomst

Fodermarvkål <i>Brassica oleracea L. var. medullosa</i>	Nej	En god efterafgrøde der gror på alle typer af jord. Producerer en stor biomasse, og dens rødder giver den øverlige del af jordprofilen en god struktur. Den har en god tørkeresistens, og agersnegle bryder sig ikke om afgrøden. Egner sig mest til at være i efterafgrødeblandinger.	Hjortevildt Harer	Nej	6-8 kg/ha Så dybde 1-2 cm	Egner sig til blanding med kvælstoffikserende arter samt sort-havre	Egner sig ikke til korsblomstrende sædskifter	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum Læbeblomst
Populations Rug Hybrid rug <i>Secale cereale</i>	Nej	Meget aggressiv vækst, med god rodstruktur. Udvikler ikke stor biomasse om efteråret, begynder derimod tidligt om foråret og eksplosiv i væksten der. Meget sensitiv overfor agersnegle om efteråret, kan opformere virusinficerede lus om efteråret. Egner sig godt til at så kvælstoffikserende afgrøder eller majs direkte, kan nedvisnes eller tromles ned med knivrulle. C/N forholdet i efterafgrøden er højt, så der er en risiko for tidlig kvælstof mangel. Skal rug alene anvendes som efterafgrøde om efteråret, så anbefales det at blande den med vikke eller ærter.		Ja	70 – 100 kg 25 – 35 kg i blandinger	Bedst i blanding med N-fikserende arter		Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum Læbeblomst
Triticale <i>Triticosecale</i>	Nej	Samme evner som rug, men mindre aggressiv vækst og mere modtagelig for svampesygdomme og skadedyr. Hvis tritcale anvendes som efterafgrøde, så bør den sås om efteråret og overvintre og først nedmuldes om foråret . Vær obs. på gulrust opformering		nej	80-120 kg 25 – 35 kg i blandinger	Bedst i blanding med N-fikserende arter		Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum Læbeblomst
Foderært <i>Pisum sativum</i>	Ja	Som kvælstoffikserende efterafgrøde kan den bruges overalt. Alene vil foderærten om efteråret kunne producere store mængder biomasse. Foderærter er gode blandingspartnere i alle efterafgrødeblandinger. Der bliver både opsamlet og produceret kvælstof. Billig efterafgrøde.	Fuglevildt insekter	Nej	100 – 250 kg i ren bestand Få oplyst TKV til beregning af udsædsmængde.	God i blandinger	På sandjord kan der være udfordringer med nematoder.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum

Rajgræs <i>Lolium perenne</i> westerwoldisk rajgræs Italiensk Rajgræs	Nej	Der findes flere typer af rajgræs og Westerwoldisk rajgræs er den svages voksende. Skal etableres tidligt, gror langsomt i starten. Er bedst som undersået afgrøde om foråret. Når afgrøden får fat og de rette mængder vand og næringsstoffer er til rådighed så kan væksten blive eksplosiv. Om efteråret udvikler afgrøden sig kraftigt og den er god til at opsamle kvælstof i hele rodzonen. Rajgræs kan gro som undersået i majs, men kan være svær at kontrollere både mekanisk og kemisk.	Hjortevildt	Ja	17-22 kg. Mængden reguleres ned hvis rajgræs anvendes i blandinger. 8-10 kg i udlæg	Bruges i Landsberger blanding	Italiensk rajgræs kan udvikle sig til et udfordrende ukrudts problem hvis man ikke er i stand til at få den bekæmpet ordentligt. Det er vigtigt at græsserne ikke når at gå i frø (øko)	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum læbeblomst
Blå lupin <i>Lupinus perennis</i>	Ja	Stor pælerod med gode forgreninger som gør at roden løsner dybt. Rives godt på lette jordtyper og dårligst på lerede kalkholdige jorde. Der findes 2 typer, sød og bitter. Sød har næsten ingen bitterstoffer, derfor kalder vi den sød. Pas på, duerne elsker den, hvis de opdager det, kan de rydde en mark lige efter såning. Hvis du udsår den bitre version, så holder duerne sig væk. Tidlig til middeltidlig blomstring. Lupinen har en meget lav plantehøjde, egner sig som undersået efter/mellemafgrøde. Egner sig dårligt til ren bestand da den er meget lysåben og ukrudt herved får magten.	Fuglevildt Insekter Bier	Nej	Ren bestand 170 -200 kg 25 – 40 kg i blanding. Sådybde 2-5 cm	God i blandinger med sandhavre, blodkløver, vikke og andre arter der har stor biomasse produktion	Kan anvendes som organisk grubning På sandjord kan der være udfordringer med nematoder.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum
Seradel <i>Ornithopus sativus</i>	Ja	En etårig plante som er gået i glemmebogen. Tidligere var seradel en meget brugt foder- og gødningsplante som også tilbyder vildtet et stort proteinindhold om efteråret. Stor pælerod med mange kraftige side rødder. Løsner godt. Tidligt blomstrende. Højt udbytte, meget frostsikker. Selv ved lave temperaturer har den en enorm vækst God på dybe sandjorde, tørke tolerant. Ekstremt tolerant for angreb af bladlus. Effektivt kvælstof opsamler.	Fuglevildt Hjortevildt Insekter Bier	Nej	10 – 15 kg/ha i blanding med andre arter. Ren bestand 30-40 kg. Udlæg 20 kg Sådybde 2 – 3 cm	Egner sig glimrende til blandinger	Kan undersøes i vårsæd på lette jorde På sandjord kan der være udfordringer med nematoder.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum

Esparsette <i>Onobrychis viciifolia</i>	Ja	Esparsette er en 30-60 cm flerårig urt med en opret vækst. Blomsterne er meget rige på nektar. Blomstringen sker i maj-juni, og blomsterne er samlet i ende stillede, tætte klaser. Frugterne er små bælg, der kun rummer ét frø hver. Planten er meget proteinrig og trives glimrende på kalkholdig jord. Rodnettet består af en dybtgående pælerod og kraftige, vidt udbredte siderødder. Nyere undersøgelser viser, at Esparsette sammen med andre kvælstofsamlende arter er afgørende for ophobning af kulstof og kvælstof i jorden.	Insekter Bier Hjortevildt	Nej	Udsæds- mængde i egen bestand ca. 200 kg/ha. udlæg 100 kg Som blan- dings-partner 15 - 20 kg/ha. Sådybde 1-2 cm	Har i begyn- delsen en svag vækst og lykkes derfor ikke godt blandin- ger med arter som er me- get domine- rende	Egner sig til organisk grub- ning På sandjord kan der være udfordringer med nemato- der.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum
Hestebønne <i>Vicia faba</i>	Ja	Kraftig pælerod med mange side rødder. Rodnet- tet har en omfattende volume og går ned i 80-90 cms dybde. Heste trives bedst på lerjord eller sandblandede lerjorde. Overvintre ikke og unge planter skades ved 3 graders frost. Ved tidlig såning kan den forvedes og bruges som struktur- forbedring. Proteinrig	Insekter Bier Hjortevildt	Nej	Udsæds- mængde i ren bestand ca. 150-200 kg/ha. Som blan- dings-partner 15 - 20 kg/ha. Sådybde 3-5 cm	God i blan- ding med havre og solsikke. Løsner og dræner jor- den godt	På sandjord kan der være udfordringer med nemato- der.	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst solanum
Farvevaid <i>Isatis tinctoria</i>	Nej	Farvevaid har dyb rodvækst, omkring 250 cm på lerjord. Planten blev dyrket i gamle dage, idet den blev anvendt til at fremstille farve. Planten er 2-årig og derfor er den meget egnet til underså- ning i vårsæd og væksten er ikke voldsom før hen i det tidlige efterår. Egner sig glimrende til at løsne i dybden. Giver en gød grønmasse.	Insekter Bier	Nej	Udsæds- mængde 5-8 kg i udlæg. Sådybde 1-2 cm		Kan under- såes i vårsæd. Egner sig ikke til sædskifte med kors- blomst	Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum læbeblomst
Cikorie <i>Cichorium inty- bus</i>	Nej	Dyb rodvækst, 250 cm på lerjord. Egner sig glim- rende til undersåning i vårsæd hvor jorden er sammenkørt. Den er formidabel til at løsne jor- den. Den overvintre. Der kan være udfordringer med gengroning og egner sig derfor i mindre grad til økologiske bedrifter. Har før været an- vendt til produktion af kaffe erstatning og i Hol- land drives der på rødderne (julesalat)	Insekter	Ja	Udsæds- mængde 8 kg. I udlæg 5 kg Sådybde 1-3 cm		Kan under- såes i vårsæd.	Korsblomst Salturt Allium Skærmbloomst Solanum læbeblomst

Byg <i>Hordeum vulgare</i>	Nej	Byg har rodvækst i 25-75 cm dybde og forgrener sig godt i jordlaget. God til at lave biomasse hvis man ikke sparer på udsæd.		ja	Udsæd i ren bestand 120-180 kg. Sådybde 2,5-3 cm	Egner sig glimrende i blanding med Honningurt. Og kan her ved godkendes som MFO	Vær dog opmærksom på at der kan opformeres lus samt rust	Korsblomst Salturt Kurveblomst Allium Skærmbloomst Solanum Læbeblomst
-------------------------------	-----	--	--	----	--	---	--	---